

naša skupnost

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE GROSUPLJE

POSLOVANJE ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA S PODROČIJ GOSPODARSTVA V OBČINI GROSUPLJE V OBDOBJU JANUAR-JUNIJ 1983

SREDSTVA V NEPRAVEM ŽEPU

Pogoji gospodarjenja so tudi v prvem polletju leta 1983 težki. Organizacije združenega dela spremljajo že dalj časa najrazličnejše težave: stabilizacijski ukrepi, pomanjkanje reprodukcijskega materiala in surovin, likvidnostne težave, visoka inflacija in podobno. Vse te težave se odražajo v njihovih finančnih rezultatih poslovanja v obdobju januar—junij 1983.

Elementi in kazalci	januar — junij 1982	januar — junij 1983	IND 83/82
Celotni prihodek	4.233.898	5.592.951	132
Porabljena sredstva	2.954.966	3.990.191	135
Dohodek	1.278.933	1.602.762	125
Čisti dohodek	890.068	1.057.251	119
Razporejeni bruto OD	559.992	741.450	132
Sredstva za skupno porabo v OZD	67.987	72.863	107
Akumulacija	271.762	258.656	95
Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur	5.562	5.881	106
Povprečni bruto OD na delavca v din	16.780	21.013	125
Dohodek na delavca v din	229.941	272.532	119
Celotni prihodek v primerjavi s porabljenimi sredstvi v % (ekonomičnost)	143,3 %	140,2 %	98
Delež akumulacije v dohodku v %	21,2 %	16,1 %	76

Gospodarstvo občine Grosuplje je v prvem polletju leta 1983 ustvarilo za 32% višji celotni prihodek kot v lanskem prvem polletju, pri čemer so materialni stroški porasli za 35%. Ekonomičnost poslovanja se je tako znižala za 2 indeksni točki, saj je gospodarstvo na 100 din porabljenih sredstev ustvarilo 140,2 din celotnega prihodka, v enakem lanskem obdobju pa 143,3 din.

S prihodki doseženimi na tujem trgu je gospodarstvo doseglo le manjši del celotnega prihodka, saj znaša delež le-teh v celotnem prihodu 7%, kar je enako kot v obdobju januar—junij 1982. Največ so na tujem trgu sodelovale organizacije združenega dela s področja industrije. Delež njihovih prihodkov na tujem trgu v celotnem prihodu je v letošnjem obdobju 18%, v enakem lanskem pa je bil 17%. Najvišje prihodke na tujem trgu so dosegle naslednje organizacije združenega dela: TOZD Livarna Sive in modularne litine (131.500 tisoč din), TOZD Motvoz in platno (93.560 tisoč din) in Black & Decker (69.388 tisoč din).

Hitrejša rast porabljenih sredstev od rasti celotnega prihodka je vplivala na rast dohodka, ki znaša 25%.

Dohodek na področjih gospodarstva v občini Grosuplje v obdobju januar—junij 1983

Področje	Dohodek v tisoč din		Struktura dohodka v %		
	I-VI/82	I-VI/83	IND 83/82	I-VI/82	I-VI/83
Industrija	596.929	755.310	127	46,7	47,1
Kmetijstvo	37.400	58.208	156	2,9	3,6
Gradbeništvo	451.576	536.654	119	35,3	33,5
Promet in zveze	46.276	54.090	117	3,6	3,4
Trgovina	66.702	86.303	129	5,2	5,4
Gostinstvo in turizem	22.443	29.213	130	1,8	1,8
Obšt	39.005	54.644	140	3,1	3,4
Stanovanjsko — komunalna dejavnost	18.602	28.340	152	1,5	1,8
GOSPODARSTVO	1.278.933	1.602.762	125	100	100

Višjo rast dohodka od povprečne rasti je doseglo 6 področij, nižjo pa le dve, vendar je pri tem treba upoštevati strukturo dohodka po posameznih področjih. Izkaže se, da ima na takšno rast dohodka v gospodarstvu velik vpliv gradbeništvo, saj predstavlja v strukturi do-

hodka eno tretjino, rast dohodka v gradbeništvu pa je precej pod rastjo dohodka v celotnem gospodarstvu.

Na nizko rast dohodka v gradbeništvu vplivajo še nadaljnje zmanjševanje investicijskih naložb, kar ima za posledico vse večjo konkurenco pri pridobivanju del in zahteve investitorjev po nizkih in fiksnih cenah do konca gradnje, kratki roki in drugo ter visoka rast cen gradbenih materialov, medtem, ko se cene gradbenih storitev niso povečale.

Nižji dohodek kot v prvem polletju preteklega leta so dosegli v: DO Kovinastroj Grosuplje in TOZD Sinoles Ivančna gorica.

Vzroki za nedoseganje planiranega dohodka v TOZD Sinoles so v občutnem zniževanju cen, saj so primorani na velike popuste pri cenah od 15% do 25%, večji razdrobljenosti in raznolikosti naročil in drugih. Tudi v DO Kovinastroj se težji pogoji gospodarjenja močno odražajo v njihovem poslovnem rezultatu, kar se kaže v problematiki preskrbe z materialom, visoki rasti cen materiala, večjem angažiranju za pridobitev prodajnih naročil, še posebno v izvozu, ki ni zadovoljiv.

Dohodek na delavca je znašal 272.532 din oziroma 19% več kot v lanskem prvem polletju. To je manj od rasti dohodka, saj se je povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur povečalo za 6%.

Za bruto osebne dohodke je gospodarstvo razporedilo 32% več sredstev kot v enakem lanskem obdobju, za skupno porabo v organizacijah združenega dela 7% več, medtem ko je za akumulacijo razporedilo 5% manj sredstev kot v prvem polletju leta 1982. Povprečni bruto osebni dohodek na delavca je tako znašal 21.013 din in je večji v primerjavi z enakim lanskim obdobjem za 25%. Močno se je znižal delež akumulacije v dohodku, ki znaša v letošnjem prvem polletju 16,1%. Prav tako se je poslabšala akumulativna sposobnost gospodarstva (razmerje med sredstvi za akumulacijo in poprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi), ki je v prvem polletju preteklega leta znašala 5,3%, v letošnjem letu pa le 3,3%. Akumulativna sposobnost se je najbolj zmanjšala na področju prometa in zvez, gradbeništva in v industriji.

Iz osnovnih kazalcev gospodarjenja je razvidno, da so rezultati poslovanja v primerjavi s prvim polletjem 1982 slabši, saj se znižuje tako ekonomičnost, akumulativna sposobnost, ustvarjeni dohodek na zaposlenega (realno), prav tako pa ni zadovoljiva delitev dohodka, kjer se delež sredstev za akumulacijo znižuje, med tem, ko sredstva za osebno, skupno in splošno porabo rastejo hitreje od rasti dohodka.

Komite za družbeno planiranje in gospodarstvo

● MDB JOŽE KOVAČIČ GROSUPLJE

UDARNO POLETJE

V petek, 5. avgusta 1983 se je končala MDA Brestovica 83. V obeh izmenah smo mladi iz Sevnice, Bežigrada, Grosuplja, Ljutomerja, Slovenj Gradca in Slovenskih Konjic zgradili 2100 metrov vodovodnega omrežja. Žal plana — 3600 metrov vodovodnega omrežja — nismo dosegli, za kar je bilo krivo predvsem, da so bile brigade nepopolne. Torej je bil tudi na republiški MDA Brestovica 83 prisoten problem, ki več ali manj vse bolj spremlja mladinske delovne akcije po vsej naši domovini.

Mladi iz grosupeljske občine smo se odločili, da se letos udeležimo tritedenske republiške mladinske delovne akcije Brestovica 83. Žal se je od prijavljenih štirideset mladih akcije udeležilo le osemindvajset brigadirjev, tako da je bila MDB Jože Kovačič tudi letos — in to že tretjič zapored — nepopolna. Kaj je temu vzrok?

Je nezainteresiranost mladih za delovno akcijo res tako majhna? So o delovnih akcijah premalo seznanjeni? Koliko se je organizator sploh potrudil, da bi dobil potrebno število brigadirjev, oz. da bi »obdržal« mlade, ki so se prijavili na akcijo?

Mislil, da je bilo vloženo premalo truda pri pridobivanju potrebnega števila brigadirjev. Morda bi bilo v nekaterih primerih dovolj, da bi starejši brigadirji obiskali starše, lki svojih otrok (predvsem zaradi slabe seznanjenosti o življenju v brigadi oz. zaradi napačnih predstav o tem življenju) v brigado niso pustili in jim opisali brigadirsko življenje.

Morda bi se morali starejši brigadirji organizirati, obiskati mlade po šolah in delovnih organizacijah ter krajevnih skupnostih, jih seznaniti z življenjem v brigadi nasploh in jim predstaviti mladinsko delovno akcijo, katere se bo brigada tisto leto udeležila.

Lahko bi tudi izdali Bilten in ga poslali vsem mladim v občini. To je le nekaj predlogov, ki bi verjetno pripomogli k večji popularizaciji mladinskih delovnih akcij in o njih, ter še o številnih drugih bi bilo treba razmisliti. In to ne šele v juniju — tik pred odhodom na akcijo, razmišljati in tudi delati bi bilo potrebno začeti kmalu — oz. še bolje — takoj.

V zvezi z težavami, ki so jih imeli letos mladi iz Grosuplja, ki so se odločili za sodelovanje na MDA (to niso bile težave le mladih iz naše občine) bi lahko navedli težave do katerih je prišlo v podjetjih, v katerih so ti mladi zaposleni. Mnogi brigadirji so le s težavo dobili izredno plačani dopust, medtem ko je bilo nekaj mladih, ki jim podjetje tega dopusta sploh ni odobrilo. Le - ti so se morali odpovedati brigadi, imeli pa smo tudi primere, ko so za delo v brigadi mladi koristili redni dopust. Mogoče je to še en dokaz, kako prijetno je življenje v brigadi, saj so si namreč morja in lenarjenja na plaži raje izbrali »dopust« v brigadi z vsem kar brigada prinaša: 6 ur krepkega dela na trasi, delo na raznih interesnih področjih in krožkih, pa tudi zabavo, nova prijateljstva....

40 let Turjaka

18. septembra 1983 bo na Turjaku osrednja slovesnost ob 40-letnici boja za Turjak in zloma bele garde. Priprave za obeležitve te obletnice že nekaj časa tečejo v okviru pripravljalnega odbora v občini Vič-Rudnik, obeležitev pa bo imela medobčinski značaj.

Še bo vroče

»Vroče je, vroče še bo. Pa ne le zaradi sonca...« je sredi letošnjega poletja zapisal eden izmed znanih slovenskih časnikov. Res je pred nami še veliko dela, ki ga moramo postoriti do konca leta. Čaka pa nas tudi še veliko »paketov« federacije v katerih bomo morali najti svoje okvire za učinkovitejšo izvajanje stabilizacije. Pred nami je še vrsta odgovornih družbenopolitičnih nalog, ki jih moramo izpeljati.

Ljudje pač razmišljamo, kako bomo našli luknje v novih predpisih, namesto, da bi jih spoštovali. Zato sprejemamo nove in nove ukrepe, a idealnega najbrž ne bomo mogli najti, dokler ne bomo spremenili miselnosti nas vseh. Morda je to tudi eden izmed razlogov zakaj sprejemamo odločitve »zgoraj«, brez našega neposrednega samoupravljalkega vpliva. Zavedamo se, da enotni ukrepi niso najboljši. To vedo tudi njihovi pripravljalci. Pa še nihče izmed nas ni storil pametnega koraka, da bi bilo drugače.

»Nisem kriv, če smo v gospodarskih težavah!« Tako trdijo nekateri. Res, nihče ga ni vprašal za določene napačne odločitve. Prav tako pa je res, da tudi on ni vprašal nikogar, ko je najel kredit za obleko, opremo, počitniško hišo, velik avto, čeprav je vedel, da vseh dolgov ne bo mogel odplačati, da bo imel »oskubljen« plačo, da bo vzdrževanje drago. Danes pa so najglasnejši kritizerji prav tišči, ki so v času svetovnega razcveta »koristili gužvo«. Delavec, ki je ves čas živel po svojih zmognostih tudi danes marljivo dela in razmišlja o še boljšem delovnem uspehu, ne pa o tem kako bo po dolgem in počez zabavljal.

Položaj ni lahek in tudi ne bo lažji. Vroče nam bo in prav je, da nam bo, toda pod pogojem, da nam bo vroče zaradi še prizadevnostnega dela, ne pa zaradi govorenja. Najprej pometimo pred svojim pragom, šele nato lahko preidemo s pretehtano in argumentirano besedo pred drugega.

Odgovorni urednik

TOZD Motel Grosuplje

V prvem polletju 1983 smo poslovali v težavnih gospodarskih razmerah zaradi padanja kupne moči prebivalstva, omejitve porabe bencina in obveznega plačila pologa pri prehodu čez mejo, kar je vplivalo na prihodek in dispartiteto cen dobaviteljev, ki je zelo visoka. Ob periodičnem obračunu poslovanja TOZD, od 1.1. do 30.6.1983, lahko ugotovimo, da smo dosegli dober poslovni rezultat.

Kolektiv je vložil vse napore za čimboljše delovne in poslovne rezultate. Bistven korak je bil narejen pri graditvi samoupravnih odnosov in pripravljenosti delavcev, da se razrešujejo težave, ki so se porajale v TOZD. V juniju 1983 smo sprejeli tudi novi sistem nagrajevanja po delu, ki dobro stimulira in več dela. Za turistično sezono smo se dobro pripravili, tako da bodo gostje, ki prihajajo iz vsega sveta, zadovoljni s kvaliteto naših storitev. Vse prenočitvene zmogljivosti so vsak dan zasedene. Mnenje je, da bo turistična sezona v letu 1983 mnogo boljša z obiskom tujih gostov. Motel ima tudi letni bazen, ki je dobro vzdrževan. Obisk je bil v juliju zelo velik predvsem zaradi obiskovalcev z Grosupljeja. V oktobru bomo nudili tudi savno z zimskim bazenom. Rezervacije bo sprejemala recepcija motela.

V kolektivu TOZD Motel Grosuplje se delavci dobro zavedamo, da so pred nami še zahtevnejše naloge, predvsem pri nudenju še kvalitetnejših uslug.

Andrej Golob

Motelov bazen je bil to vroče poletje vedno poln. (Foto: Milan Žurman)

Kmetijstvo na Slivnici

Na osnovi dogovora, ko smo obiskali Spodnjo Slivnico, bodo sredi septembra prišli tja na obisk direktor Ljubljanskih mlekar TOZD Posestva, predstavniki občinske kmetijske zemljiške skupnosti in občine. Natančen datum boste zvedeli na krajevno običajen način. Pogovarjali se bomo o gospodarjenju s kmetijskimi zemljišči v tej krajevni skupnosti in drugih težavah v kmetijstvu.

VABLJENI SO VSI KRAJANI.

Na 4. strani:

Dolžniki stanarin za družbena stanovanja

Objavljamo seznam občanov, ki so nedredni plačniki in dolgujejo stanarino za 3 mesece in več.